

Protokół nr 35/21
Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Myszyńcu
z kontroli inwestycji „Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii na
terenie gminy Myszyniec” – montaż instalacji solarnych w latach 2019-2020

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 16 sierpnia do 17 listopada 2021 r.

Nazwa i adres kontrolowanego podmiotu:

Urząd Miejski w Myszyńcu, Plac Wolności 60, 07-430 Myszyniec

Kierownik kontrolowanego podmiotu: Burmistrz Myszyńca – Elżbieta Abramczyk

KOMISJA REWIZYJNA w składzie:

Zofia Bałdyga – przewodnicząca komisji

Małgorzata Brodzik – członek komisji

Jarosław Drężek – członek komisji

Komisja przeprowadziła kontrolę inwestycji „Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii na terenie gminy Myszyniec” w części dotyczącej montażu instalacji solarnych. Wykonawcą powyższej inwestycji była firma „ECO-TEAM” z siedzibą w Częstochowie. Umowa na dostawę i montaż 502 instalacji solarnych w budynkach mieszkalnych osób fizycznych w gminie Myszyniec została podpisana 05.08.2019r. Wynagrodzenie dla wykonawcy było wynagrodzeniem ryczałtowym. Termin wykonania przedmiotu umowy przypadał na 29.11.2019 r. Do umowy dołączono 2 aneksy. Aneks nr 1 z dnia 09.10.2019r. stanowił o przesunięciu terminu przedmiotu wykonania umowy do dnia 16.12.2019r. Aneks nr 2 z dnia 16.12.2019 r. stanowił o zmniejszeniu kwoty wynagrodzenia z 5.656.162,20zł do 5.594.706zł. W dniu 08.11.2019r. gmina powołała dodatkowego inspektora nadzoru nad powyższą inwestycją, który od 08.11.2019 r. do 08.12.2019r. dokonała przeglądu 40 instalacji i sporządził protokoły przeglądu. Powodem były ustne informacje od mieszkańców o nieprawidłowościach w montażu instalacji solarnych np. uszkodzenia dachów, nieprawidłowy montaż niektórych urządzeń oraz niepełna izolacja rur solarnych. Pozostałych instalacji solarnych nie kontrolowano.

W dniach 31.10.2019r.-16.12.2019r. przeprowadzono pierwszy odbiór częściowy instalacji solarnych. Kolejny częściowy odbiór przeprowadzono w dniach 02.12.-16.12.2019r. Odbiór końcowy dostawy i montażu instalacji solarnych i przekazanie ich do eksploatacji przeprowadzono w dniach 02.01-30.01.2020r.

Jak wynika z protokołów odbioru częściowego i protokołu odbioru końcowego:

- 1) odbiór inwestycji był dokonywany na podstawie dokumentacji projektowej i przetargowej, dokumentacji powykonawczej, dziennika budowy oraz oględzin robót w terenie i sprawdzeniu działania urządzeń i instalacji,
- 2) Komisyjnie stwierdzono, że zgłoszone wady zostały usunięte,
- 3) Roboty zostały wykonane zgodnie z umową na dostawę i montaż instalacji solarnych, dokumentacja projektową i sztuką budowlaną.

Komisja rewizyjna w trakcie swojej pracy bazowała na podstawie udostępnionych przez Urząd dokumentach, korzystała z wyjaśnień zastępcy burmistrza. Obecny na posiedzeniu zastępca burmistrza poprosił o sformułowanie i przedstawienie pytań na piśmie, odesłał komisję do osób kompetentnych (inspektora nadzoru i kierownika budowy). Wobec powyższego komisja sformułowała pytania na piśmie i skierowała je do pani burmistrz.

1. Dlaczego został powołany dodatkowy inspektor nadzoru nad realizacją inwestycji?

Odp. Dodatkowy inspektor nadzoru inwestorskiego powołany został po ustnych informacjach od mieszkańców głównie z miejscowości - Zalesie, Świdwiborek i częściowo z Myszyńca – o nieprawidłowościach w montażu instalacji solarnych (głównie: uszkodzenia dachów, nieprawidłowy montaż niektórych urządzeń oraz niepełna izolacja rur solarnych).

2. Na podstawie jakiego projektu dodatkowy inspektor nadzoru powołany przez gminę analizował prawidłowość wykonywania instalacji solarnych?

Odp. Dodatkowy inspektor nadzoru inwestorskiego analizował prawidłowość wykonywanych instalacji na podstawie dokumentacji wzorcowej.

3. Jakie czynności podjęła gmina po stwierdzeniu przez dodatkowego inspektora nadzoru braku niektórych elementów w instalacjach solarnych?

Odp. Zorganizowano spotkanie z dodatkowym inspektorem nadzoru inwestorskiego, koordynatorem realizacji umowy dotyczącej nadzoru inwestorskiego oraz przedstawicielem Wykonawcy. Stwierdzone usterki zostały usunięte przez Wykonawcę, który złożył również pisemne wyjaśnienia dotyczące zgłoszonych uwag. W załączeniu kopia notatki służbowej ze spotkania, kopia pisemnych wyjaśnień Wykonawcy oraz kopia wykazu materiałów zaakceptowanych przez inspektora nadzoru inwestorskiego potwierdzone za zgodność z oryginałem.

4. Czy po przedstawieniu przez inspektora nadzoru protokołów przeglądu wskazujących na braki w wykonywanych instalacjach gmina miała świadomość, że inwestycja jest realizowana niezgodnie ze specyfikacją przetargową?

Odp. Inwestycja została zrealizowana zgodnie z dokumentacją przetargową i zawartą umową. Wszelkie zmiany, jakie zostały dokonane w trakcie realizacji inwestycji, zostały dokonane na podstawie dopuszczalności ich zmian przewidzianych zapisami dokumentacji przetargowej i umowy.

5. Czy po stwierdzeniu braków niektórych elementów wykonywanych instalacji, gmina zażądała wyjaśnień w tej sprawie od inspektora nadzoru wyłonionego w formie przetargu, sprawującego nadzór nad prawidłowym przebiegiem inwestycji?

Odp. Patrz ad.3.

6. Kiedy została wykonana dokumentacja powykonawcza?

Odp. Odpowiedzi na zadane pytania znajdują się w dokumentacji powykonawczej, która Komisja Rewizyjna analizowała na posiedzeniach w dniach: 16.08.2021r, 27.09.2021 oraz 29.09.2021 r.

7. Co było podstawą do wykonania rysunku technicznego załączonego do dokumentacji powykonawczej, przedstawiającego wykonanie instalacji solarnej wewnątrz budynku?

Odp Zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. rok 2020 poz. 1333 z późn. zm.) przez dokumentację powykonawczą należy rozumieć dokumentację budowy z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania robót oraz geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi. Podstawą zatem wykonania rysunku technicznego załączonego do dokumentacji powykonawczej była instalacja faktycznie wykonana

8. Dlaczego we wszystkich dokumentacjach powykonawczych, na rysunkach technicznych przedstawiających schemat wewnętrznej instalacji solarnej brakuje podpisów projektantów w odróżnieniu od dwóch innych rysunków?

Odp. Zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. rok 2020 poz. 1333 z późn. zm.) do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy przygotowanie dokumentacji powykonawczej obiektu budowlanego. Nie jest tu więc konieczny podpis projektanta instalacji.

9. Na podstawie jakiej dokumentacji dokonano odbioru końcowego robót?

Odp. Odpowiedzi na zadane pytania znajdują się w dokumentacji powykonawczej, która Komisja Rewizyjna analizowała na posiedzeniach w dniach: 16.08.2021r, 27.09.2021 oraz 29.09.2021 r.

10. Czy podczas odbioru końcowego zgodnie z zapisem w protokole odbioru dokonano sprawdzenia w terenie prawidłowości wykonania instalacji?

Odp. Odpowiedzi na zadane pytania znajdują się w dokumentacji powykonawczej, która Komisja Rewizyjna analizowała na posiedzeniach w dniach: 16.08.2021r, 27.09.2021 oraz 29.09.2021 r.

11. Czy jest obowiązek prowadzenia dziennika budowy dla tego rodzaju inwestycji, jeśli tak to czy takowy był prowadzony?

Odp. Zgodnie z § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (t.j. z dnia 22 maja 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 963)) dziennik budowy prowadzi się odrębnie dla obiektu budowlanego, wymagającego pozwolenia na budowę albo zgłoszenia. Budowa instalacji solarnej nie wymaga obowiązkowego pozwolenia, ani zgłoszenia. Zatem prowadzenie dziennika budowy nie jest konieczne.

12. Czy są protokoły konieczności uzasadniające zmiany w instalacjach znajdujących się w środku budynków?

Odp. Zgodnie z § 4 ust. 2 umowy nr IN.IOŚ.272.4.2019 z dnia 05.08.2019 r. wraz z aneksem nr 1 z dnia 09.10.2019 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 16.12.2019 r. przedstawicielem Zamawiającego byli, w szczególności ustanowieni Inspektorzy nadzoru. W załączeniu kopia postanowień ww. umowy, które o tym mówią. Materiały znajdujące się na wykazie stanowiącym załącznik do odpowiedzi na pytanie nr 3 zostały zaakceptowane przez inspektora nadzoru inwestorskiego przez rozpoczęciem realizacji montażu instalacji solarnych.

13. Z czego wynika różnica w płatności za realizację umowy dotyczącej montażu instalacji solarnych?

Odp. Zmiana wynagrodzenia Wykonawcy spowodowana została rezygnacjami mieszkańców z dostawy i montażu instalacji solarnych oraz zastąpieniem ich nowymi osobami z listy rezerwowej. Wpłynęło to na zmianę lokalizacji dostawy i montażu instalacji w porównaniu z pierwotnym zestawieniem budynków, na których miały być zamontowane instalacje. W związku z realizacją montażu instalacji solarnych u nowych osób, doszło do zmian lokalizacji montażu instalacji w obrębie jednej nieruchomości w porównaniu z początkowymi założeniami (np. z gruntu na dach budynku mieszkalnego). Miało to wpływ na zmniejszenie wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, ponieważ zgodnie z ofertą Wykonawcy ceny zestawów instalacji solarnych montowanych na gruncie różniły się od cen zestawów instalacji solarnych montowanych na budynkach mieszkalnych. Wykonawca wyraził zgodę na zmniejszenie wysokości wynagrodzenia w związku z powstałymi zmianami. Łączna liczba zamontowanych zestawów instalacji solarnych nie uległa zmianie. Natomiast zmianie uległ załącznik nr 1 do umowy – Zestawienie lokalizacji, w których mają być zamontowane instalacje solarne, z uwagi na zmianę lokalizacji instalacji solarnych (w załączeniu kopia zaktualizowanego załącznika nr 1 do umowy oraz dodatkowo kopia listy wszystkich wykonanych instalacji solarnych ze wskazaniem cen netto poszczególnych zestawów, stanowiąca załącznik do OT inwestycji potwierdzone za zgodność z oryginałem).

14. Czy można przeprowadzić proces dezynfekcji instalacji solarnej (mówi o tym „poprawiony” punkt k, 14 str. projektu powykonawczego)?

Odp. W załącznikach kopia wyjaśnień wykonawcy potwierdzona za zgodność z oryginałem oraz kopia karty produktowej zaworu mieszającego ATM firmy Afriso.

15. Czy Pan Jeziorowski, który projektował wzorcową dokumentację wyraził zgodę na wprowadzenie zmian?

Odp. Na mocy umowy nr IN.7011.2.4.2016.IOŚ z dnia 10.08.2016 r. zawartej pomiędzy Gminą Myszyniec a AdMat-Eko Martyna Piecuch z chwilą przekazania Gminie zbiorczej dokumentacji wzorcowej, wykonawca dokumentacji przekazał Gminie Myszyniec także pełnię praw autorskich do tejże dokumentacji. W związku z tym zgoda p. Jeziorowskiego,

na wprowadzanie jakichkolwiek zmian w dokumentacji wzorcowej nie jest wymagana. W załączeniu kopia ww. umowy potwierdzona za zgodność z oryginałem.

16. W protokole odbioru końcowego widnieje zapis, że zakres wykonanych robót jest w 100% zgodny z umową i aneksem nr 1 i nr 2. Czy to oznacza, że wykonano zgodnie z wzorcową dokumentacją projektową? (schemat instalacji solarnej wewnątrz budynku)?

Odp. Aneksy do zawartej umowy, czy też jakiejkolwiek zmiany w umowie dokonane na jej podstawie nie są nową umową, a są jej integralną częścią. Wzorzec wg słownika języka polskiego PWN, to „wzór, schemat mogący być normą dla innych przedmiotów albo zjawisk danego typu, zespół cech, zasad uznanych za właściwe, godne naśladowania, przedmiot, substancja lub zjawisko, których właściwości przyjęto za jednostkę porównawczą podczas określania właściwości innych przedmiotów, substancji lub zjawisk”. W technikach projektowych, wzorzec projektowy to inaczej wzorzec konstrukcyjny lub operacyjny, a także cel, do którego należy dążyć. Zatem rzeczywiście, zakres prac jest zgodny z umową i dwoma aneksami, gdyż to już sama umowa przewidywała możliwość dokonania zmian w dokumentacji. Dlatego też dokumentacja przetargowa nazywała się dokumentacją wzorcową.

Komisja po analizie odpowiedzi stwierdziła, że potrzebne są jeszcze dodatkowe wyjaśnienia. Przewodnicząca komisji rewizyjnej wniosowała do pani burmistrz, aby na posiedzenie komisji przyszedł przedstawiciel zamawiającego obecny przy inwestycji. Prośba komisji pozostała bez odpowiedzi. W związku z tym, komisja nie miała możliwości zadania kolejnych pytań i uzyskania na nie odpowiedzi tj.:

1. Dlaczego w notatce służbowej ze spotkania przedstawicieli zamawiającego i wykonawcy w dniu 11.12.2019r. nie ma wzmianki o brakach w instalacjach stwierdzonych podczas przeglądu instalacji solarnych przez dodatkowego inspektora nadzoru?
2. Dlaczego na kartach ze schematem technologicznym instalacji solarnej dołączonych do dokumentacji powykonawczej widnieją trzy różne daty? Dlaczego część kart ze schematem technologicznym zawiera daty sprzed ogłoszenia przetargu na wykonanie instalacji solarnych (sierpień 2016 i styczeń 2019), a jest to już schemat technologiczny bez: zaworu odcinającego naczynie przeponowe solarne, zaworu przy naczyniu przeponowym wodnym, obejścia zaworu tzw. by-passa, naczynia zbiorczego pod zaworem bezpieczeństwa?
3. Na czyj wniosek wykonawca złożył wyjaśnienie, które wpłynęło do urzędu w dniu 05.12.2019r. dotyczące sposobu dezynfekcji zastosowanej dla instalacji solarnej?
4. Dlaczego dodatkowy inspektor nadzoru sprawdzał prawidłowość wykonania instalacji solarnych według dokumentacji dołączonej do przetargu, a nie według schematu technologicznego instalacji solarnej będącego częścią dokumentacji powykonawczej?
5. Według którego schematu technologicznego instalacji solarnej wykonywano instalacje u beneficjentów? Który schemat technologiczny instalacji solarnej był podstawą do policzenia kosztu jego dostawy i montażu?
6. Czy po stwierdzeniu przez dodatkowego inspektora nadzoru braków w wyposażeniu instalacji beneficjenci zostali poinformowani, że instalacje nie są wykonane zgodnie z projektem. Jak powyższy fakt ma się do wkładu finansowego beneficjentów?
7. Dlaczego wykaz materiałów przewidzianych do montażu oraz wykaz materiałów wykorzystanych jest identyczny skoro część z nich nie została zamontowana w instalacjach?
8. Dlaczego z dokumentacji powykonawczej nie wynika, że zostały wprowadzone zmiany w montażu instalacji solarnych wewnątrz budynku?

Ustalenia komisji:

1. Zgodnie z umową wykonano 502 instalacje solarne. Zmienione zostały lokalizacje niektórych instalacji ze względu na rezygnację niektórych mieszkańców z dostawy i montażu instalacji solarnych. Taką zmianę SIWZ dopuszcza.
2. Inwestycja została przeprowadzona w czasie określonym w umowie i aneksie nr 1 do umowy.

3. Zmiana wynagrodzenia dla wykonawcy była spowodowana rezygnacjami mieszkańców z dostawy i montażu instalacji solarnych oraz zastąpieniu ich nowymi osobami z listy rezerwowej. Wpłynęło to na zmianę lokalizacji dostawy i montażu instalacji i przyczyniło się do zmniejszenia wysokości wynagrodzenia wykonawcy. Wykonawca wyraził zgodę.
4. Dodatkowy inspektor nadzoru w skontrolowanych instalacjach stwierdził m.in.
 - a) brak obejścia zaworu termostatycznego typu by-pass we wszystkich skontrolowanych instalacjach (40 sztuk),
 - b) brak zaworu odcinającego przed naczyniem zbiorczym instalacji solarnej we wszystkich skontrolowanych instalacjach (40 sztuk),
 - c) niezgodne przeponowe naczynie zbiorcze instalacji c.u.w. (nie pracuje w trybie przepływowym) we wszystkich skontrolowanych instalacjach (40 sztuk),
 - d) brak zaworu zwrotnego za pompą ładującą górną węzownicę w 5 instalacjach,
 - e) brak naczynia zbiorczego pod zaworem bezpieczeństwa instalacji solarnej (36 sztuk),
 - f) brak zaworu odcinającego na instalacji c.w.u. (1 sztuka),
 - g) za małe naczynie zbiorcze przeponowe na instalacji c.w.u. (1 sztuka),
 - h) brak zaworu odcinającego na instalacji c.w.u. (4 sztuki),
 - i) brak zaworu odcinającego na zasilaniu górnej węzownicy (2 sztuki),
 - j) błędna lokalizacja odpowietrzenia przy zasobniku (1 sztuka).

Dodatkowy inspektor nadzoru inwestorskiego analizował prawidłowość wykonania instalacji na podstawie dokumentacji wzorcowej. Dokumentacja ta była dołączona do SIWZ, a więc była, w ocenie komisji zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych dokumentacją obowiązującą. Wszelkie zmiany powinny być uzasadnione protokołem konieczności a możliwość ich wprowadzenia powinna wynikać z SIWZ. Protokołów konieczności nie sporządzono. Według komisji należało: wykonać instalacje solarne zgodnie z projektem lub ostatecznie wprowadzić zmiany i uzasadnić je protokołem konieczności oraz na nowo przeliczyć koszt dostawy i montażu instalacji solarnych.

5. W protokołach odbioru częściowego i odbioru końcowego nie ma wzmianki o brakach stwierdzonych przez dodatkowego inspektora nadzoru.
6. Schemat technologiczny instalacji solarnej wewnątrz budynku będący częścią dokumentacji przetargowej jest opatrzony podpisami uprawnionych osób. Zmieniony schemat technologiczny będący częścią dokumentacji powykonawczej takich podpisów nie ma. W ocenie komisji też powinien być opatrzony podpisami uprawnionych osób.
7. Wewnętrzny dziennik budowy, który nie był obowiązkowy, ale był prowadzony i został ujęty jako jeden z dokumentów, na podstawie których dokonano odbioru inwestycji, zawiera: nazwisko i imię beneficjenta, adres instalacji, numer działki, rodzaj zestawu, moc kWh, datę wykonania. Nie zawiera wpisów dotyczących wykonywanych prac.
8. Istnieją 2 schematy technologiczne instalacji solarnej wewnątrz budynku. Pierwszy będący częścią dokumentacji przetargowej i drugi będący częścią dokumentacji powykonawczej. Jest on pozbawiony elementów, których brak wykazał dodatkowy inspektor nadzoru. W ocenie komisji skoro dokumentacja wykonawcza była jednocześnie dokumentacją powykonawczą nie można było od nowa jej tworzyć, a jedynie nanieść zmiany. Mówi o tym paragraf 9 ust. 4 umowy „przez dokumentację powykonawczą należy rozumieć dokumentację budowy z naniesionymi zmianami dokonywanymi w toku prac (...)”

Wnioski:

1. W ocenie komisji inwestycja nie została zrealizowana zgodnie z dokumentacją przetargową. Nie przedstawiono komisji protokołów konieczności, ani innych dokumentów, które stanowiłyby o wprowadzonych zmianach w montażu instalacji solarnej.

2. Zachodzi pytanie czy kwota wypłacona wykonawcy nie powinna być niższa ze względu na to, że ilość materiałów użyta do montażu instalacji solarnych jest niższa niż ustalona w ramach SIWZ i jej załączników.

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Pismo z dnia 05.10.2021 r. – pytania komisji skierowane do pani burmistrz.
3. Pismo z dnia 20.10.2021 r. – odpowiedzi pani burmistrz na zadane pytania z załącznikami.
4. Kopia notatki służbowej ze spotkania.
5. Kopia wykazu materiałów zaakceptowanych przez inspektora nadzoru inwestorskiego.
6. Kopia postanowień umowy nr IN.IOŚ.272.4.2019 z dnia 05.08.2019 r.
7. Kopia karty produktowej zaworu mieszającego ATM firmy Afriso.
8. Kopia umowy nr IN.7011.2.4.2016.IOŚ z dnia 10.08.2016 r. wraz z aneksami.

Na tym protokół zakończono i podpisano:

Podpisy kontrolujących członków Komisji Rewizyjnej:

1. Zofia Bałdyga – przewodnicząca komisji: *Zofia Bałdyga*
2. Małgorzata Brodzik – członek komisji: *Małgorzata Brodzik*
3. Jarosław Dręzek – członek komisji: *Jarosław Dręzek*

Kierownik kontrolowanego podmiotu: **BURMISTRZ** *W. Zolgeren*
Myszyniec, dn. *7.XII.2021r.* *mgr Elżbieta Abramczyk* *wyjaśnienia do*
..... *protokołu.*

[Signature]